

Posudek oponenta habilitační práce

Masarykova univerzita	
Fakulta	Ekonomicko-správní fakulta
Obor řízení	Veřejná ekonomie
Uchazeč	<i>Mgr. Ing. Jana Soukopová, Ph.D.</i>
Pracoviště uchazeče	Katedra veřejné ekonomie Ekonomicko-správní fakulta Masarykova univerzita
Habilitační práce (název)	<i>Efektivnost výdajů obcí na nakládání s odpady – Vybrané faktory</i>
Oponent	doc. Ing. Lenka Slavíková, Ph.D.
Pracoviště oponenta	Katedra regionálního rozvoje a veřejné správy Fakulta sociálně ekonomická Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem

Text posudku:

Habilitační práce Jany Soukopové s názvem „Efektivnost výdajů obcí na nakládání s odpady – vybrané faktory“ si klade za cíl provést kritickou rešerši faktorů efektivity výdajů na odpadové hospodářství (OH) a prozkoumat, které z těchto faktorů reálně ovlivňují nákladovou efektivnost v praxi obcí České republiky (ČR), a to včetně formulace doporučení ke zefektivnění existujících systémů. Autorka tento zastřešující cíl dále rozpracovává do pěti souvisejících dílčích výzkumných cílů, kterými se ve své práci postupně věnuje:

1. Provést rešerši relevantních teoretických pramenů dokumentujících oblast efektivity výdajů na OH obcí a efektivnost služeb OH, a to včetně imanentních problémů a aktuálních výzev.
2. Se zřetelem na teoretickou reflexi a analýzu dat výdajů obcí na OH v ČR realizovat primární výzkum zaměřený na faktory efektivity těchto kategorií výdajů.
3. Na základě primárního výzkumu a sekundárních dat výdajů na OH obcí v ČR provést kritické zhodnocení faktorů efektivity vymezených v rámci dosavadní teorie a výsledků odborných studií s praxí a zkušenostmi zástupců místní samosprávy pomocí různých metod s možnostmi jejich redefinice, resp. otevření dalších výzkumných problémů.
4. U vybraných (dominantních) faktorů efektivity vyhodnotit, zda se jedná o faktory, které skutečně významným způsobem ovlivňují nákladovou efektivnost výdajů na nakládání s odpady obcí vzhledem k úspoře nákladů, resp. otevřít rozpravu.
5. Na základě kritické analýzy existujícího vědeckého diskursu a závěrů vlastní empirické analýzy přispět do všeobecné vědecké diskuse novými a aktuálními poznatky a praktickými doporučeními pro zefektivnění řízení OH obcí v ČR.

Habilitační práci tvoří text o rozsahu 145 stran rozdělený do čtyř kapitol a doplněný dvěma přílohami.

Habilitační práce se vymezené problematice nejprve věnuje v ekonomicko-teoretické (kapitola 1) a faktograficko-popisné (kapitola 2) rovině. Pozitivně hodnotím snahu autorky zabývat se důsledně výkladem pojmu efektivnost (s. 21-22), jehož konkrétní význam v řadě publikací není objasněn, a dále rozlišovat pozitivní a normativní část výzkumu. V kapitole 1.4.5 autorka odpovídajícím způsobem demonstuje vlastní metodologický přínos k problematice, a to v podobě představení metody „minimální hodnoty“ pro hodnocení efektivnosti výdajů obcí na OH. V kapitole 2 je dostatečným způsobem diskutován reálný problém s dostupností dat o OH v ČR, který často znesnadňuje provádění územně specifických analýz (nejlepší data vlastní soukromá společnost). Autorka tento problém řeší organizováním vlastních šetření.

Kapitoly 3 a 4 se zaměřují na samotné faktory efektivnosti a představují primární výzkum autorky z prostředí ČR. Dochází zde ke kombinaci řady výzkumných metod od rešerše současného stavu poznání po kvalitativní a kvantitativní sběry a vyhodnocování údajů vlastního výzkumu. Tabulka 16 (s. 63) představuje obsáhlou rešerši literatury týkající se faktorů ovlivňujících nákladnost OH, na kterou autorka navazuje diskusí a ověřováním efektů zvolených faktorů v českém prostředí. Z případových studií v kapitole 4, které představují samostatné plnohodnotné výzkumy, je zřejmé, že autorka se problematikou OH v obcích ČR dlouhodobě zabývá, a to jak v rámci své publikační činnosti, tak při řešení výzkumných a aplikačních grantů.

V závěru autorka shrnuje obsah práce a věnuje se zejména argumentaci směřující k naplnění dílčích cílů – v této souvislosti se v textu do určité míry ztrácí důrazná formulace praktických doporučení pro zefektivnění řízení OH obcí v ČR (zejména na základě výsledků empirických výzkumů), o která autorka usilovala v rámci 5. dílčího cíle. Spíše to vyznívá tak, že: a) názory odborníků z praxe a názory vědců podložené výzkumem se různí, b) je potřeba dále zkoumat další souvislosti. Tento závěr je samozřejmě legitimní, přesto se však domnívám, že bylo možné výsledky rozsáhlé práce s ohledem na 5. cíl prezentovat sebevědoměji (a konkrétnější formou). K tomuto proto pokládám níže několik dotazů.

V celé práci se rovněž nachází určité množství překlepů, které však lze s ohledem na celkovou konzistentnost a srozumitelnost textu tolerovat.

Celkově hodnotím habilitační práci Jany Soukopové jako velmi kvalitní, prokazující hluboké teoretické znalosti a praktické zkušenosti v oblasti faktorů ovlivňujících efektivnost výdajů obcí na OH.

Dotazy oponenta k obhajobě habilitační práce:

Uvádíte, že zvláště malé obce mají obtížnější přístup k informacím o možnostech zvyšovat efektivnost financování svého OH. Jakým způsobem (zda nějak) Vaše či jiné analýzy prováděné v ČR podporují tzv. benchmarking, aby byla zmíněná asymetrie odstraněna?

Z výzkumu (i v rámci ČR) se ukazuje, že meziobecní spolupráce má spíše pozitivní vliv na efektivnost financování OH v obcích. Dokázala byste zformulovat 3-5 jednoduchých doporučení/přenositelných zkušeností, jakým způsobem se mají obce „zorganizovat“, aby jim to „dobře“ fungovalo (např. s ohledem na počet obcí, obyvatel, formu spolupráce atd.)?

Závěr

Habilitační práce Mgr. Ing. Jany Soukopové, Ph.D. *splňuje* požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru Veřejná ekonomie.

V Rybníšti dne 16. 12. 2016